

**METİN NEŞİRİNDE İMLÂ ÜZERİNE
GÖRÜŞLER ve UYGULAMALARA DÂİR**

*Turgut KOÇOĞLU**

ÖZET

Eski Türk Edebiyatı ve Türk Dili alanlarında yapılan çalışmaların çoğunu metin neşirleri teşkil etmektedir. Ancak uzun zamandır ve günümüzde de metin neşirlerinde imlâ, bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bazı bilim adamlarımız bu konudaki sıkıntıları ve tutarsızlıkları dile getirmek ve çözüm önerileri sunmak için çeşitli yazılar kaleme almışlardır. Bu yazılardan üç tanesi incelenip yazıyı yayınlayan hocalarımızın her birinin bir eseri ele alınarak metin neşirinde nasıl bir imlâ tercihinde buldukları araştırıldı.

Anahtar Kelimeler: metin neşri, imlâ, imlâ sorunları

**THE VIEWS AND PRACTICES ABOUT SPELLING
ON THE TEXT PUBLISHING**

ABSTRACT

The most of studies about Classical Turkish Literature and Turkish Language are formed the text publishings. But spelling is a problem about long years and as well as today. Some of the scientists of us drew up various writings to express the boredoms and incoherences and to present offers' solution about this subject. At this paper three writings from these, examined, tackled the works of anyone of the scientists and searched how preferences about spelling on the text publishing.

Key Words: text publishing, spelling, spelling's problems

Eski Türk Edebiyatı ve Türk Dili sahasındaki ilmî çalışmaların çoğunu Osmanlı Türkçesi ile yazılmış metinlerin günümüz harfleriyle neşredilmesi oluşturmaktadır. Bu kadar neşir çalışması yapılmasına rağmen maalesef metinlerin neşri sırasında

* Arş. Gör., Bozok Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü. kocogluturgut@gmail.com

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/6 Fall 2008

yıllardır imlâ problemi yaşanmaktadır ve birbirinden çok farklı uygulamalar yer almaktadır. Metin neşrinde imlâ noktasında akademisyenler arasında henüz bir yazım birliği sağlanmamış, bu hususta farklı görüşler ve uygulamalar devam ede gelmiştir.

Bu tebliğde metin neşri imlâsında, konuyla ilgili ilk yazıları yazan saygıdeğer hocalarımızı eleştirme hadsizliğinde bulunulmayacak ayrıca metin neşri ile ilgili yeni teklifler ve görüşler bildirilmeyecektir. Sadece metin neşrinde imlâ ile ilgili ilk kaleme alınmış birkaç yazı ve bu yazıyı yazan akademisyenlerin uygulamaları değerlendirilecektir.

Adnan İnce, “Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri”¹

• Sayın Adnan İnce, bu yazısında önce özel isimler noktasındaki ihtilafa değinir. İncelemiş olduğu neşirlerin bazılarında özel isimler büyük harfle yazılmış ve özel isimlere gelen ekler kesme ile ayrılmış, bazılarında ise küçük harfle yazılmış ve gelen ekler de bitişik yazılmıştır. Sayın Adnan İnce ay, güneş, dünya ve dinle ilgili genel kavramlar (cennet, firdevs gibi) dışında özel isimlerin büyük harfle yazılmasını ve aldıkları eklerin kesmeyle ayrılmasını önermiştir. Sayın Adnan İnce tarafından hazırlanan “Sâlim Dîvânı”² incelediğimizde özel adların yazımında bu görüş doğrultusunda bir yol takip edilmiştir. Fakat bazı yerlerde bu eserde de özel adların yazımı ile ilgili bazı çelişkiler göze çarpmaktadır.

“İlâhî ism-i **Ğaffâr’uñ** *hağğıyçün*”³

“Be-*hağğ-ı Sûre-i Yâsin ü Rahmân*”⁴

ikinci dizede “sûre” kelimesi özel bir ad mıdır, büyük harfle mi yazılmalıdır? Eğer “sûre” kelimesi büyük harfle yazılacaksa birinci dizedeki “**ism-i**” kelimesi de büyük harfle yazılmalı mıdır?

• Adı geçen yazıda, imlâsında farklılıklar bulunan ve öneri sunulan bir husus da Arapça özel adların yazımıyla ilgilidir:

¹ İNCE, Adnan (1992) “Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri”, **I. Eski Türk Edebiyatı Kollojumu**, İLESAM,17-18 Ocak 1992, Ankara.

² *Mîr-zâde Mehmed Sâlim Dîvânı Tenkitli Basım*, (Haz: Dr. Adnan İNCE), Ankara 1994.

³ a.g.e., s.17.

⁴ a.g.e., s.17.

1. *dīn* kelimesiyle kurulan özel isimlerin imlâsında farklılıklar yer almaktadır: “**Seyfū’-d-dīn**” gibi. Öneri: bu isimlerin bitişik yazılmasıdır: **Seyfüddīn**

2. Allah kelimesi ile kurulu tamlama hâlindeki özel isimlerin yazımındaki farklılıklar:

Sayın Adnan İnce, incelediği bazı neşirlerde, “Allah” kelimesinin kesmeyle ayrıldığı (Feyzu’llâh, Abdu’llâh şeklinde) ve bazılarında bitişik yazıldığı (Feyzullâh, Abdullâh) belirtir. Kendisinin önerisi de bu tür isimlerin bitişik yazılmasından yanadır. Ancak Sâlim Dîvânî’nda “Allah” lafzı tamlama oluşturduğu kelimedenden kesme işaretiyle ayrılmıştır.

“Cenâb-ı müftî-i ‘allâme **Abdu’llâh** Efendi kim”⁵

“Ki ya’ni dest-gîr ola bize yarın **Safiyu’llâh**”⁶

3. Sayın Adnan İnce tamlama şeklindeki özel adların da *bitişik* yazılmasını önerir:

Abdu’r-raḥîm, Rûhu’l-Kuds yerine **Abdurraḥîm, Rûhulkuds** gibi.

Ancak Sâlim Dîvânî’nda, tamlama şeklindeki özel adlar ayrı yazılmıştır:

“Der-medḥ-i Cenâb-ı **Faḥrû’l-enbiyâ** ‘aleyhi şalavātu’llâhi evfâhâ”⁷

4. Harf-i tarif ile yapılan unvanların yazımında **Eş-şeyh, es-Seyyid, Esseyyid, El Hâc** gibi farklılıklara dikkat çeken Sayın Adnan İnce bu adlarında *bitişik* yazılmasını önerir: **Eşşeyh, Esseyyid, Elhâc** gibi.

Sâlim Dîvânî’nda bu unvanlar önerinin aksine kısa çizgiyle ayrılarak yazılmıştır:

“Meşnevî dîger berây-ı Vaşf-ı **Ḥudâvendigâr-ı Sâbık Es-sultân Ahmed Ḥân**”⁸

• Söz konusu makalede memleket, aile, sosyal durum bildiren unvan ve özel adların bazen tamlamalı bazen tamlama olmadan yazıldığı bu husustaki önerinin ise tamlamalı şekilde olması gerektiği ifade edilmektedir. İmâm Ali, İbrâhim Gülşenî yerine **İmâm-ı Ali, İbrâhîm-i Gülşenî** gibi.

⁵ a.g.e., s.150.

⁶ a.g.e., s. 68.

⁷ a.g.e., s. 29.

⁸ a.g.e., s. 107.

Sâlim Dîvânî'nda bu öneri doğrultusunda uygulamalar yer almaktadır.

“*Ben ol Mânî-i âteş-dest-i Erjeng-i Hıta'yım ki*”⁹

Sayın Adnan İnce, Türkçe yer isimlerinde vokalle gösterilen uzun ünlülerin aslında kısa yazılması gerektiğini önerir:

İstânbûl yerine **İstanbul** gibi.

Sâlim Dîvânî'nda bu öneri doğrultusunda uygulamalar yer almaktadır:

“*Ne demektir Sıtanbul'a gele bir âsâf*”¹⁰

• Adı geçen yazıda üzerinde durulan bir husus da Farsça izafet ve sıfat tamlamalarıdır. Sayın Adnan İnce bu tamlamaların bazen bitişik bazen ayrı yazıldığını aşağıdaki örneklerle izah eder:

1. İsim + geçmiş z. Kökü:

zehr-âlūd germâlūd

2. İsim + ism-i fâil:

ser-gerdân sergerdân

3. isim + ism-i mefûl:

şâh-zâde maḥdûmzâde

Sayın İnce'nin makalesinde bu üç imlâ farkıyla ilgili bir öneri de bulunulmamaktadır.

4. İsim ve sıfat tamlamalarında kesrenin kaldırılması ya da kelimelerin yer değiştirilmesiyle oluşan tamlamalardaki yazım farklılıkları:

çâr-sû çârpâ kâr-ḥâne meyhâne

gül-âb gülnâr ser-mâye sermâye

ḥoş-âb ḥûn-âb şeb-nem şebnem

nev-bahâr nevbahâr yek-ser yekser

Yukarıdaki tamlamaların yazımındaki farklılığı gidermek için Sayın Adnan İnce şöyle bir öneri sunar: Farsça isim ve sıfat tamlaması durumundaki yapıların Türkçeye kelimesi kelimesine çevirisi yapılabiliyorsa (**heft kişver** gibi) *ayrı* yazılmalıdır. Bu tür tamlamaların Türkçeye çevirisinde ek ilavesi oluyorsa (**seyl-âb**, sel suyu) ve kelimelerde anlam kayması olup kalıplaşmışsa (**şes-per**, topuz) *bitişik* yazılmalı.

⁹ a.g.e., s. 132.

¹⁰ a.g.e., s. 134.

“Yazdı bir beyt-i **dü-tārīḥ** aña kıl-k-i hoş-nüvīs”¹¹

“Haḥṭṭıñı **yek nigeh** ‘irfān olmaz”¹²

“Şeb-nem-i gül nola şaçarsa **gül-âb**”¹³

Yukarıdaki alıntılardan da görüleceği üzere Sayın Adnan İnce Farsça isim ve sıfat tamlamalarının imlâsını teklif ettikleri öneri doğrultusunda yazmıştır.

• Sayın İnce Farsça isimden sonra gelen geniş zaman (emir) kökü ile kurulan tamlamaların da bazı neşirlerde *bitişik* bazı neşirlerde de *ayrı* yazıldığına değinmiştir:

şîr-gîr	küştgîr	dil-ber	dilber
ser-keş	dilkeş	âb-dâr	âbdâr
defter-dâr	ḥaberdâr	peyâm-ber	peyâmbir

Bu farklılıkları inceleyen Prof. Dr. Adnan İnce yukarıdaki türden tamlamaların *bitişik* yazılmasını önerir fakat Sâlim Dîvânî’nda bu tür tamlamaların *ayrı* yazıldığı görülmektedir:

“Dil-i vîrânemi pâyende ede **dâmen-gîr**”¹⁴

“Bu dil-i **ḥasret-keşe** her biri bir peykân olur”¹⁵

“Bize hep būs-ı la’l-i **dil-rübâ** idi ezel meşreb”¹⁶

• Söz konusu makalede öneri getirilen bir husus da Farsça örnekler ve soneklerdir. Bu eklerin çeşitli metin neşirlerinde kelimeye bazen *bitişik* bazen de *ayrı* yazılımlarının olduğunu belirten Sayın Adnan İnce öneri olarak da son eklerin ve hâl ekleri hariç bütün örneklerin kelimeye *bitişik* yazılmasını önerir:

“Germi-i ‘aşk ile **bî-hüş** olalı **gülşende**”¹⁷

“O bir sırr-ı nihândır zümre-i **nâ-dâna** söylenmez”¹⁸

“Katı pek tîz geçer mevsim-i **gülzâr** nola”¹⁹

“Şabâveş **bî-raḥim** ya‘nî **cefākâr**”

¹¹ a.g.e., s. 437.

¹² a.g.e., s. 443.

¹³ a.g.e., s. 181.

¹⁴ a.g.e., s. 136.

¹⁵ a.g.e., s. 295.

¹⁶ a.g.e., s. 297.

¹⁷ a.g.e., s. 90.

¹⁸ a.g.e., s. 325.

¹⁹ a.g.e., s. 90.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/6 Fall 2008

Yukarıdaki alıntılarda görüleceği üzere Sâlim Dîvânı'nda soneklerin önerilen imlâ şekli üzere *bitişik* yazıldığı; fakat öneklerin *ayrı* yazıldığı dikkat çekmektedir.

Osman Horata, “Klâsik Edebiyatımıza Âit Metinlerin Neşrinde Karşılaşılan İmlâ ile İlgili Bazı Problemler”²⁰

• Sayın Osman Horata'nın adı geçen makalesinde aruz imlasından kaynaklanan bazı uzunlukların, imlâda uzun olarak gösterilmesi bir problem olarak zikredilmiş ve Türkçe kelimelerde aruz imlâsından kaynaklanan uzunlukların transkripsiyonda gösterilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Sayın Osman Horata, tarafından yayınlanan, Esrar Dede Divanı'nı²¹ incelediğimizde bu öneri doğrultusunda ve önerinin aksine uygulamalarla karşılaşmaktayız.

“*Mestdir çeşm-i siyeh-meste yeter bu uyku*”

“*Mihr-i dîdâr idi Esrâr şabâha karşı*”

Yukarıdaki dizelerin son kelimelerinin sonu قارشو ev ايقو şeklinde “vav” harfiyle yazılmıştır ve vezin gereği uzun olması gerekir, ancak bu kelimeler Türkçe olduğu için uzun ünlü ile gösterilmemiştir.

“*Mâh-tâb eyleyerek eyledi ‘azm-i Gökşü*”

“*Zevk-i ‘min-tahtîhe’l-enhâr idi baña her şü*”

Fakat yukarıdaki dizelerde de görüleceği üzere كوكصو ve صو Türkçe olan ama aruz gereği uzun olması gereken sesler Esrar Dede Divanı'nda kısa ünlüyle gösterilmiştir.

• Sayın Osman Horata'nın makalesinde değindiği bir sorun da b-p, c-ç, d-t gibi sedalı-sedasız seslerin eklerdeki yazımıyla ilgilidir.

Sayın Osman Horata incelediği neşirlerde **idüb**, **götürüb**, **anub** gibi sedalı yazımların yanında **dileyüp**, **bulup** şeklinde sedasız yazımların olduğuna işaret eder ve kendisi bu eklerin sedasız seslerle yazılmasını tercih eder:

“*Ķil ü Ķâli terk edip eyle sülük*”²²

²⁰ Bu makale, I. Eski Türk Edebiyatı Kollojyumu'nda (İlesam, Ankara, 17-18 Ocak 1992) tebliğ olarak sunulmuştur.

²¹ Osman Horata, Esrâr Dede Hayatı, Eserleri, Şiir Dünyası ve Divânı; Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998.

²² a.g.e., s. 323.

“*Haṭ hücūm etdikçe āfet-ḥū olup*”²³

• Söz konusu makalede değinilen bir husus da öneklerin, birleşik ve türemiş isim ve sıfatların yazımıyla ilgilidir. Yapılan metin neşirlerinde bu kelimelerin imlâsında bir birliğin olmadığı şu örneklerle izah edilir:

dilber gülzār gül-zār nā-dān

Sayın Osman Horata kendi neşrinde önekleri, birleşik isim ve sıfatları *ayrı*; sonekleri de *bitişik* yazmayı tercih etmiştir:

“*Dergeh-i dil-ber gibi bir mültemes*”²⁴

“*Beni zann eyleme dil-beste-i ḥüsn-i maḥsūs*”²⁵

“*Hāme-i gevher-feṣān eyler semā*”²⁶

“*Şüret-i ḥāmūş-ı İṣā’yı be-mihrāb etdi zülf*”²⁷

“*Hele pek nā-şavābdır gönlüm*”²⁸

“*Āteşim ki çeşmesār-ı nürdan kıldım ferāğ*”²⁹

“*Maḥal degil mi gül-i ābdāra deryā-dil*”³⁰

“*Kimseler Esrārveş rüsvā-yı devrān olmasın*”³¹

Son eklerin genellikle bitişik yazıldığı Esrar Dede Divanı’nda Farsça bir sonek olan –sān ekininin ayrı yazıldığı dikkat çekmektedir:

“*Vaşlına da vet idüp ḥāk ile yek-sān eyleyen*”³²

İsmail Ünver, “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”³³

• Sayın İsmail Ünver , bu yazısında ilk olarak Arapça ve Farsça kelimelere gelen önek ve edatların *ayrı* yazılması gerektiğini önerir. Sayın İsmail Ünver tarafından hazırlanan “Neşâtî”³⁴ adlı çalışmayı incelediğimizde Arapça ve Farsça kelimelere gelen önek ve edatların *ayrı* yazıldığını görmekteyiz:

“*Ber-düş libās-ı mā-arefnāk*

²³ a.g.e., s. 323.

²⁴ a.g.e., s. 409.

²⁵ a.g.e., s. 410.

²⁶ a.g.e., s. 428.

²⁷ a.g.e., s. 434.

²⁸ a.g.e., s. 473.

²⁹ a.g.e., s. 432.

³⁰ a.g.e., s. 466.

³¹ a.g.e., s. 493.

³² a.g.e., s. 510.

³³ Bu yazı İLESAM’ın 17-18 Ocak 1992 tarihinde düzenlediği “I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu”nda okunan bildirinin genişletilmiş biçimidir.

³⁴ İsmail Ünver, Neşâtî, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1986.

Ber-ser be-şükûh-i tâc-ı lev-lâk³⁵

*“Âvâre dil ki kendi gibi bî-~~karâr~~ arar”*³⁶

• Söz konusu makalede art arda gelen Farsça edat ve öneklerin *bitişik* yazılması teklif edilmiştir fakat “Neşâtî” kitabında yer alan metinlerde art arda gelen edat ve önekler *ayrı* yazılması tercih edilmiştir:

*“Sudâ[‘]-ı nâliş-i dil **tâ-be-key** Neşâtîves”* (öneri: **tâbe-key**)

• Sayın İsmail Ünver, Farsça soneklerin *bitişik* yazılmasını teklif eder:

*“Ne seyr-i **gûlşene** ne cüybâra dek gideriz”*³⁷

*“Sebû be-düş-ı şafâ **lâlezâra** dek gideriz”*³⁸

*“Sudâ[‘]-ı nâliş-i dil **tâ-be-key** Neşâtîves”*³⁹

“Neşâtî” çalışmasında son ekler genellikle *bitişik* yazılmıştır, Fakat bazı soneklerin *ayrı* yazıldığı kelimler de yer almaktadır:

*“Vaşf-ı lebinde bir **gâzel-i âb-dâr** arar”*⁴⁰

*“Zulmet-kede-i **gâmda dilin sûz u güdâzın**”*⁴¹

• Sayın İsmail Ünver, Arapça tamlamların aslına uygun olarak yazılmasını önerir:

Selâhu ’d-dîn, Necmü ’d-dîn, Ma’mûretü ’l-‘azîz gibi

• Sayın İsmail Ünver Farsça tamlama ve birleşik kelimlerle ilgili şu önerileri getirir:

Farsça tamlamalar izafet kesresi ile oluşturulur:

hâl-i hâzır, tûl-i emel, âb-ı hayât

• Sonu “y” veya “güzel he” ile biten kelimelerde bu harflerin üzerine izafet kesresini göstermek için “hemze” konur. Bu hemze transkripsiyonda gösterilmez:

çeşme-i âb (doğru) **çeşme[‘]-i âb** (yanlış) چشمه آب

sâki-i meclis (doğru) **sâki[‘]-i meclis** (yanlış) ساقیءمجلس

• Sonu uzun ünlü ile biten kelimelere izafet kesresi gösterilirken “y” sesi ilave edilir:

³⁵ a.g.e., s. 52.

³⁶ a.g.e., s. 92.

³⁷ a.g.e., s. 100.

³⁸ a.g.e., s. 100.

³⁹ a.g.e., s. 100.

⁴⁰ a.g.e., s. 92.

⁴¹ a.g.e., s.106.

Hevā-yı bahār, dānā-yı ‘aşr

Ancak sonu uzun ünlüyle biten bazı Farsça kelimler “y” sesiyle de yazıldığı için terkib yapılırken “y” sesi kelimeye ilave olunur:

būy-ı gül, pāy-ı tabl

“Neşâtî” neşrinde yukarıdaki öneriler doğrultusunda bir imlâ kullanıldığı aşağıdaki örneklerden anlaşılmaktadır:

“*Hāk-i rehi tūtiyā-yı bīnīş*”⁴²

“*Pirāye-i çeşm-i āferīnīş*”⁴³

“... her *cāy-ı hārāb üzere*”⁴⁴

• Sayın İsmail Ünver, Farsça birleşik isim ve sıfatların her zaman kısa çizgiyle ayrılarak yazılmasını önermiştir ki yine yayınlamış oldukları “Neşâtî” adlı çalışmada Farsça birleşik isim ve sıfatlar kısa çizgiyle ayrılarak yazılmıştır:

“*Bilsem ‘acabā hāme-i sihr-āveri neyler*”⁴⁵

“*Ruhsār-ı āl ile o haṭ-ı müşg-bū mudur*”⁴⁶

“*Bīm-i tiği etdirip a‘dā-y dine ser-fürū*”⁴⁷

Metin neşrinde imlâ sorunlarıyla ilgili nerdeyse yirmi yıl önce yayınlanan bu yazılara ve uygulamalara baktığımızda diyebiliriz ki metin neşrinde imlâ gerçekten bir sorun teşkil etmektedir. O zamanlarda yayınlanan imlâ ile ilgili yazılar incelendiğinde ortaya konan imlâ sorunlarının hemen hemen aynı olduğu fakat çözüm önerilerinin farklılık arz ettiği dikkat çekmektedir. Bu yazılardaki çözüm önerilerinin farklılıklarının yanı sıra öneride bulunan akademisyenlerin neşrettikleri eserlerde dahi kendi önerileriyle çelişen yazım tercihleri karşımıza çıkmaktadır.

Türk Edebiyatı ve Türk Dili sahalarında yakın zamanda yapılan neşirler için de aynı durum söz konusudur. Maalesef metin neşrinde hâlâ bir yazım birliği sağlanamamış. Eski Türk Edebiyatı, Halk Edebiyatı ve Türk Dili neşirlerinde farklı farklı yazım şekilleri tercih edilmektedir. Sahalar arasında bir yazım birliği olmadığı gibi aynı alanda yapılan farklı neşirlerde bile yazım ayrılıkları dikkat

⁴² a.g.e., s.106.

⁴³ a.g.e., s. 62.

⁴⁴ a.g.e., s. 78.

⁴⁵ a.g.e., s. 96.

⁴⁶ a.g.e., s. 94.

⁴⁷ a.g.e., s. 70.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic*

Volume 3/6 Fall 2008

çekmektedir. Bu durum da özellikle ilmî neşirlerde metnin anlaşılması, seslerin, eklerin, edatların gösterilmesi gibi hususlarda karışıklığa sebep olabilmektedir. Bu yüzden metin neşrinde imlâ problemleri biraz daha belirginleşip olgunlaşınca Türk Dili ve Türk Edebiyatı sahalarında konunun uzmanı akademisyenlerimizin metin neşri ile ilgili belki büyük bir kollojyum tertip ederek bu hususta genel kabul görececek bir yazım birliği şeklini ilim âlemine teklif etmeleri gerçekten bu konudaki sorunları giderecek ve metin neşri yapacak araştırmacılara çok faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- ATEŞ, Ahmed (1940-42) “Metin Tenkidi Hakkında”, **Türkiyat Mecmuası**, C VII-VIII, s. 253-267.
- HORATA, Osman (1992) “Klâsik Edebiyatımıza Ait Metinlerin Neşrinde Karşılaşılan İmlâ İle İlgili Bazı Problemler”, **I. Eski Türk Edebiyatı Kollojyumu**, İLESAM,17-18 Ocak 1992, Ankara.
- İNCE, Adnan (1992) “Tenkitli Metin Kurmada Karşılaşılan Güçlükler ve Çözüm Önerileri”, **I. Eski Türk Edebiyatı Kollojyumu**, İLESAM,17-18 Ocak 1992, Ankara.
- KAVAKÇI, Yusuf Ziya (?) *İslâm Araştırmalarında Usul*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- KILIÇ, Atabey (2004) “Günümüzde Metin Neşri ve Problemleri Üzerine Düşünceler”, **GÜ Kırşehir Eğitim Fakültesi Yayınları**, Nu 1, s. 331-345, Kırşehir.
- KONUK, A. Avni (2006) **Mesnevî-i Şerif Şerhi (C 1)**, Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- KORKMAZ, Zeynep (1979) “Eski Osmanlı Kaynaklarının Yayınında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler” **Türkoloji Dergisi**, c. VIII, s. 67-78.
- OCAK, Tulga (1997) “Labial Hı'nın Çeviriyazıda Yazımı Sorunu”, **Çağdaş Türk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış-Nevin Önberk Armağanı**, s. 167-172, Ankara.
- ÖZTÜRK, Mürsel (1995) **Farsça Dilbilgisi**, Murat Yayınları, Ankara.
- ŞAHİNOĞLU, M. Nazif (1997) **Farsça Grameri-Sarf ve Nahiv**, Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- Tahirî'l-Mevlevî (?) **Şerh-i Mesnevî (1-4 ciltler)**, Şamil Yayınları, İstanbul.

Turkish Studies

*International Periodical For the Languages, Literature
and History of Turkish or Turkic
Volume 3/6 Fall 2008*

-
- TANYILDIZ, Ahmet (2007) “Sürelî Yayınlar Bağlamında Bazı Çeviri yazı Sorunları”, **Turkish Studies-Türkoloji Araştırmaları (Tunca KORTANTAMER Özel Sayısı I)**, V 2-/3, S 5, s. 524-533.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri (1983) *Osmanlı Türkçesi Grameri III*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- TULUM, Mertol (1983) “Filolojik Çalışma ve Eski Metinlerin Neşri Üzerine Görüş ve Tenkitler”, **Türk Dünyası Araştırmaları**, Aralık 1983, s. 1-8.
- TULUM, Mertol (1996) “Elvan Çelebi’nin Menâkıbu’l-Kudsiyye Adlı Eserinin İkinci Baskısı Münasebetiyle”, **İlmi Araştırmalar**, S 2, s. 175-228
- ÜNVER, İsmail (1992) “Arapça Farsça Kelimelerin İmlâsı”, **I. Eski Türk Edebiyatı Kollogyumu**, İLESAM,17-18 Ocak 1992, Ankara.
- ÜNVER, İsmail (1993a) “Eski Türk Edebiyatıyla İlgili Sorunlarımız”, **Türk Dili**, S 500, s. 118-126.
- ÜNVER, İsmail (1993b) “Çeviri yazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, **Türkoloji Dergisi**, C XI, S 1, s. 51-89.